

DÉLMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség: Deák Ferenc-u. 2. Telefon 13-33. Kiadóhivatal, előcsónknyvtár és jegyiroda: Aradi uca 8. sz. Telefon 306. Nyomda: Petőfi Sándor sugárút 1. szám. Telefonszám 16-34.

Szeged, 1926 szeptember 15, SZERDA

Előfizetési árak: Egy hónapra helyben 40.000 kor., Budapestre és vidékre 65.000 kor. Egyes szám ára hétfőnap 2000 kor. szombat- és vasárnap 3000 korona. II. évfolyam, 212 szám

16 hallgató, 34 tanár.

A város, vagyis: mi, ugynevezett adófizelő polgárok nyolcvanezermillió koronát áldozunk a szegedi egyetem felépítésére s a szegedi egyetem matematikai és természettudományi fakultásán tizenhat hallgatót harmincegy egyetemi tanár tanít. A lakás-szegénység nem enyhül (hiába szönrögték meg a lakáshivatal), a lépési díjak követelése bíróság érvényesíthető igényre tisztességesedett s akkor nyolcvan lakóházat rombolunk le s intézelekké és parkká alakítjuk át az egyetemi építkezések címén. A törvényes rendelkezések ellenére leromboljuk a lakóházakat s telepítjük ki a lakókat, mi, a város, mi, a város polgárai, ki-telepítjük régi otthonából az ifjúságból s hallatlan anyagi kötelezettséget gavalíroskodunk a nyakunkba. A táblabírák ítélési és vizsgálási kiadásait magunkra vállalva, azért, hogy olyan fakultást telepítsünk helyébe s olyan egyetemnek adminisztrációs irodáit, amelynek bölcsészeti fakultásán megvannak egyetemi hallgatók ötvenegy egyetemi tanár tanít.

Mit lehetett volna elvárni ebből a nyolcvanezermilliótól, amit az egyetemi építkezésekbe öltünk s abból az évenként visszatérő terhekből, amiket nem összegyezett még a jószágos kényelem, milyen szédlő álmokat lehetett volna megvalósítani. Ki lehetett volna tenni a városból a földvést, egészséges lakásokat lehetett volna adni a pincelakások élelőfogyigiani ellátásának, meg lehetett volna építeni a vízvezetéket és csatornázást, lehetett volna bérházakat és munkáslakásokat építeni, meg lehetett volna váltani a gázgyárat, — ötven esztendő városfejlesztési programját meg lehetett volna valósítani az egyetemre és tanyáira vasútra díjazott milliók-dékből. Ehelyett — lesz egyetemünk, de tízezerk egyszázötven lakásban szenvednek, tízezerk nem jutnak egészséges ivóvízhez s tízezerk levegőjét fertőzi a gőzölgő szemét, rothadó csatorna-fürtelem. Mint a nemcsak arról akarnánk gondoskodni, hogy klinikáink legyenek, hanem arról is, hogy ne fogyjon ki a kórházakból a beleganyag.

A szegedi egyetem bölcsészeti fakultásának beiratkozási eredménye, a tanárok és egyetemi hallgatók számának aránya a hivatalos kulturpolitika elhibázottságát, túlméretezettségét igazolja. Meg kell külföldienyünkét őrizni, azért kell áldozatokat hozni az egyetemekért, — hirdette a kétségkívül jószándéku és nemes törekvő kultuszminiszter. Mi azonban úgy gondoljuk: a kultúrpolitika nem az egyetemek számától függ. A közszellem európaiassága, a közmoral meg nem ingó uralma például legalább olyan súlyos bizonyítéka a kultúra élnének, mint az az egyetem, melyből bölökkel verheték ki az egyetemi hallgatók egy csoportját. S mennyivel kisebb anyagi áldozattal lehetne a közszellem tisztaságával, a jog uralmával, a közrend hibátlanosságával, a közérkölcök tisztelével kultúrpolitika doku mentálni, mint a lakóházak helyébe parkot varázsoló szegedi lombikegyetem mesztességesen kitenyésztett életével.

Kicsit sok pénzünkbe kerül a kultuszminiszter egyetemi kultusza s okmány városnak aligha került olyan vagyonba, mint amennyibe ennek a városnak a kultuszminiszter díszdoktori diploma. S ezeken túl, kell numerusz hiúság olyan egyetemen, melynek egyik fakultásán majdnem két tanár esik minden hallgatóra? S szabad megengedni a nyolcvanezermillió áldozatot hozó s ezenfelül még kiszámíthatatlan terhet vállló városnak, hogy a városi tisztviselő tanármentes gyermeke egymillió koronát ki-évo beiratkozási illetékeket fizessen. Szabad egymillió beiratkozási díjat követelni a szorgalmas, szegény s tanármentes egyetemi hallgatótól annak az egyetemnek, melynek egyik karát

tizenhat hallgatót harmincegy tanár oktat. Ez a szegénység numerusz klauszusa.

Takarékossági fakultást kellene megszervezni az egyetemen s aztán, nem bánjuk, ha a takarékosági fakultás díszdoktorát avat kultuszminisztereket, polgármestereket s szavukat olvasó közgyűlési tagokat, — de csak a

takarékosság terén elért tudományos és gyakorlati eredményeik alapján. Ha meg volna már szervezve a takarékosági fakultás, a takarékoság és bölcs gazdálkodás tudományának doktorait avathatná-e a szegedi egyetem felavatott és kandidált díszdoktorait: Klebelsberg Kunót és Somogyi S. ilvesztéri?

Az egyesült balpárt a szocialistákat támogatja Pilisvörösváron.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) A Baross János halálával megterjedt pilisvörösvári körleiben az egyesült balpárt nem állt jelöltet és teljes erejével a szociáldemokrata pártot fogja támogatni, mert meggyőződése szerint csak úgy lehet az ellenzék részére az a

körleitet megtartani, ha ebben a szociálista érdektérleiben sz erőket nem forgatják szét. Minden remény meg van arra, hogy a szociáldemokrata párt jelölje erős többséget log kapni a választáson.

Az olasz parlament rendkívüli ülésen tárgyalja a halálbüntetés visszaállítását.

Felosztják az emigránsok vagyonát. — 270 anarchistát és kommunistát tartóztatnak le.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Rómából jelentik: A letartóztatott anarchisták és kommunisták száma 270 re emelkedett. Magyaránny letartóztatások történtek Carrarában. A nyomozás kiderítette, hogy a merényletet a carrarai kamara egyik volt líkára, Mestri készítette elő, aki néhány évvel ezelőtt Marseillebe emigrált és ott az olasz emigránsok körében vezető szerepet töltött be. Carrarában eddig 50 kommunistát tartóztatnak le.

A kamara és a szenátus rendkívüli ülésén fogja tárgyalni a halálbüntetés bevezetését. A halálbüntetést nem csak a királyi ház, a miniszterelnök, vagy az állami rend ellen elkövetett cselekmények esetében fogják alkalmazni, hanem halálbüntetést a fegyveres támadások résztvevőit is, valamint mindazokat akik bármilyen irányban fegyveres terrori tevékenységben vesznek részt. Halálbüntetést csupán a

külön felállítandó négy törvényszéki bíróból és az illetékes esküdtszéki elnökből álló törvényszék mondhat ki.

A belügyminiszter rendkívüli ülésre hívta össze a külföldön élő olasz emigránsok ellenőrzésére alakított bizottságot, amely az emigránsok ellen foganatosítandó újabb rendszabályokat fogja tárgyalni. Az állampolgári jogok teljes megvonásai és az emigránsok vagyonának lefoglalását fogja ezen az ülésen indítványozni a belügyminiszter.

Rómából írják: A rendőrség megallozította, hogy Luceti, Mussolini merénylője Párisban is dolgozott és ott érinkezésben állott fascista-ellenes olasz és francia politikusokkal. A rendőrség több szocialistát is letartóztatott.

Rómából jelentik: A Voce Repubblicana szállóhírhént közli, hogy Valter György, a francia fascista vezére Rómába érkezett.

Ünnepélyes aktus kíséretében adták át a Népszövetségnek a locarno-i szerződés ratifikált példányait.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Genéből jelentik: Ma délelőtti nyújtották át a locarno-i szerződések szignatarius hatalmai megbízottainak a locarno-i szerződések ratifikált példányait a Népszövetség iktári hivatalában. A kormány megbízottak minden egyes ratifikált

okmány átnyújtásáról jegyzőkönyvet állítottak ki. Az ünnepélyes aktus végzetével a jelenlévő hét miniszter közös táviratot küldött Locarno polgármesteréhez a szerződések világtörténelmi jelentőségű emlékére.

Meghiúsult Törökország népszövetségi felvétele.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Genéből jelentik: Munir bég, Törökország megbízottja, néhány nap óta bizalmas tanácskozással folytat Genfben Törökországnak a Népszövetségbe való felvétele ügyében. A tárgyalások azonban most megszakadtak, mert Törökország azzal a követeléssel lépett fel, hogy

felvételével egyidejűleg a tandcsban is helyet kapjon. Angol részről tudomástára-hozták Munir bégnek, hogy kívánsága teljesíthetetlen. Valószínűnek tartják, hogy Törökország felvételi kérvényét a folyó élezzsákon már nem is nyújtja be.

Világbéke-ösztöndij minden nemzet diákjainak.

(Budapesti tudósítók telefonjelentése.) Genéből jelentik: A Népszövetség II. bizottságának ma délelőtti ülésén a szellemi együttműködés nemzetközi bizottságának működéséről szóló jelentést tárgyalták. Paell oszták megbízott indítványt terjesztett a bizottság elé, amelyben azt javasolja, hogy terjeszsen a bizottság clym értelemű javaslatot a Népszövetség teljes közgyűlése elé, amelyben ösztöndíjak létesítését indít-

ványozza külföldi egyetemi hallgatók részére szegből, hogy a világ valamennyi nemzetének diákjai Genfben töltsenek néhány hetet a Népszövetség tanácskozásainak tartama alatt. Az ösztöndíjas diákok résztvennének a Népszövetség valamennyi nyilvános ülésén és ezáltal személyesen is meggyőződést szerezhének arról a hatalmas munkáról, ami a világbéke érdekében Genfben folyik.